

Vyjádření prezidenta republiky při pietním aktu u příležitosti státního svátku Dne vítězství

8.5.2023 - Petr Pavel | Správa Pražského hradu

Vážení ústavní činitelé, vážení hosté, dámy a pánové, vojáci,

dnešní den si připomínáme Den vítězství, který je vázán ke kapitulaci Německa dne 8. května 1945 s platností k 23:01 středoevropského času, a to přesto, že na našem území se ještě několik dní bojovalo, když se Šörnerova armáda Střed snažila probít do amerického zajetí. Připomínáme si ale také miliony obětí 2. světové války, a to na všech bojištích. Těmto lidem vděčíme za svoji svobodu a za život, ve kterém žijeme. Je proto dobré si je připomínat a uctít jejich památku v této souvislosti. Je také dobré připomenout, že generace tehdejších sovětských vojáků nenese odpovědnost za to, čím je dnešní Rusko. Zároveň je také dobré říct, že úcta k padlým by se neměla stávat obětí dnešních nadšených šířitelů ruské propagandy, jako jsou například Noční vlci nebo jejich čeští podporovatelé. Jejich aktivity nemají s pietou nic společného. Jsou spíše zneuctěním památky těch lidí, kteří položili své životy.

Připomínka vítězství ve 2. světové válce s sebou také ale nese jeden velice bolestivý historický paradox. Země, jejichž jméno nesly hlavní síly, které se podílely na osvobozování Československa, tedy 1., 2. a 4. ukrajinský sbor, je dnes sama objektem agrese jedné z tehdejších vítězných mocností, Ruska. Konflikt na Ukrajině svým rozsahem a mírou destrukce velice připomíná bojiště 2. světové války. Chtěl bych také připomenout některé historické paralely mezi Ukrajinou a Českou republikou. I tehdy začal konflikt poukazováním na nedodržování práv národnostní menšiny, voláním po odtržení území, vyvoláváním konfliktů a, při jejich potlačení, jejich využití jako záminky pro obsazení části území. I tehdy byl tlak, aby bylo postoupeno území výměnou za nezahájení války. Tehdejší premiéři Francie a Anglie, Daladier a Chamberlain, dali přednost ústupkům před tím, než by obětovali své země válce. V důsledku rozhodnutí v Mnichově přijal toto rozhodnutí i náš tehdejší prezident Edvard Beneš. Dali přednost ústupkům před úctou a hrdostí. Jak to tehdy velice trefně komentoval poslanec britského parlamentu Winston Churchill, Británie a Francie měly na výběr mezi hanbou a válkou. Zvolili si hanbu a měly válku.

Myslím, že to nejhorší v historii je nepoučit se a opakovat stejné chyby. Jsem hrdý na to, že Česká republika od prvních dní války na Ukrajině ji velice intenzivně podporuje a chce si zachovat svoji čest. Svoboda a mír nebyly nikdy zadarmo. Je důležité o ně neustále usilovat, chránit je a v případě, že je potřeba, také pro jejich obranu hodně obětovat stejně tak, jako to dělali všichni ti, na které dnes vzpomínáme, a jak to dnes dělají hrdinští obránci Ukrajiny.

Děkuji vám za pozornost a přeji všem krásný sváteční den.

<https://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/soucasny-prezident-cr/verejna-vystoupeni-a-rozhovory/vyjadreni-prezidenta-republiky-pri-pietnim-aktu-u-prilezitosti-statniho-svatku-dne-vitezstvi-17086>